M. R. Ry.,

Reg. No. M. 2580.
సంవత్సర చందా రు. 4-0-0 లు.

నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీరైతు సంఘ పక్షమున ప్రకటింపబడు వారపత్రిక.

సంపుటము ౧ | ఆదివారము 20-7-1930 నెల్లూరు. | సంచిక ౧౮

ముల్లు-మొగ్గ.

హాలికుడు.

కొన్ని వాక్యాలమధ్య ఒక మాట యిరికించి గొప్ప విషయం వ్రాసినామనుకోవడం కొందరికి నైజం. స్వతంత్రపత్రిక "శ్రీ పొణకా కనకమ్మ, బెజవాడ సుబ్బరామరెడ్డిగారల అనుమతిపై కొందరు ప్రముఖులు వారలను బి. క్లాసులో చేర్చవలయునని మహాజనుపంపిరి" అని వ్రాసింది.

• • •

ఇందు నూతనమేమీ వారు గాల్పించవడంలేదు. "అనుమతిపై" అనే ముక్క అక్కడ యిరుక్కోవడంచేత ఖయిదీలను అటు విడుదలా ఇటు ఏమ తరాలు అర్థాంగికి పాల్గొనినావని తెలియచేసినట్లున్నది వ్రాతకారు. బందిఖానా కష్టములగుండా దీక్షను గావించిన ఆక్రందనాలను పూర్వ ప్రముఖులున్న విషయంలో నిజానిజాలటుండనిచ్చి క్లాసులను పొందుట ఖయిదీలకు ఒక జన్మహక్కు అయివుండగా దానిని వాంఛించుటలో వారికి ఆపాదించిన కళంకమేమి? లేదా యింత సెకట కొందవించిన కీర్తిరేఖయేది? యీ జన్మహక్కే కదా మహానీయుడు జతీంద్రుడు ప్రాణత్యాగము గావించుట, మరికొందరు నిరసనవ్రతము బూనుట.

• • •

ఇదిగాక యిప్పుడు నెల్లూరునుండి ఖయిదీకి పోయిన మరి యిద్దరు శ్రీ లకుగూడ ప్రభుత్వమువారు బి. క్లాసు నొసంగినట్లు తెలియుచున్నది. వీరి "అనుమతి" ఏరంపెనిలో బడినదో! వారి అనుమతి లేనిదే ఇతరులు ఈ ప్రయత్నములు గావించరని ఏల భావించరాదో! యీ చిన్న కాటుకే విషం ఎక్కుతుందను కొందరు హత్తుకులోరాదు.

జస్టిసుపక్షము—దాని నాయకుడు ఒక పెద్ద విడిపడని చిక్కుగావున్నది. జమీందార్ల కోటు అగు జస్టిసుపక్షము రైతులకంటె భూస్వాములకే అన్ని విషయాలలో సహాయం చేయుచుండ నాయకులు మునుస్వామినాయుడుగారు

మీ ఓటు గోరువారిని ఇవి గోరుడు!

శిస్తు మొజరాయి వ్యక్తి జమీందారు అనుగ్రహాధీనంలో ఉండరాదు. రెవెన్యూకోర్టు అధికారంలోయి సివిల్‌కోర్టు అధికారం రావలెను. జలాధారముల రిపేరుహక్కు రైతుకుండవలెను.

ఖర్చుపోను మిగిలినదే భూస్వామి పంచుకోవలెను.

వీటిని నిరోధించనే కుమారరాజా శాసనసభకు బోవుట.

రామచంద్రారెడ్డిగారు తన రాజకీయ స్నేహంవల్ల వీటిని నిరోధిస్తారా?

ఒక బంగ్రేసులో (?) ఉపన్యసించుచూ జమీందారీ రైతులకొరకు శాసనసభలో పాటుపడెదనని నుడివిరి. ఇది వృథా పలాయా? లేక విలక్షణమవుతా? నాయుడుగారంటే ప్రజానీకి జమలేదా? వకుమంటే నాయుడికి లెక్కలేదా? యీ సమస్యను త్వరలో నాయుడుగారు పూర్తిచేస్తే బాగుంటుందనుకొంటాను.

సత్యాగ్రహం చాలామందిని మహోపన్యాసకులుగా చేస్తున్నది. పొర్లపల్లిలో జరిగిన రాజభక్తి సభలో మండలములో అనేకకీర్తికిరీటభద్రులు, అత్యంత ప్రజాభిమానులు, విజ్ఞానఖనులు, అనతిరంగ నైతిక గుణాకరులు అగు ఆనరాబుల్ అప్పిరెడ్డిగారు ఇట్లు ఉపన్యసించినట్లు తెలియుచున్నది:—

నాగకొపచేట్లల్లో దొంగలు, ముండలముఠాకోర్లు, రౌడీలు, రాత్రి జరిగేవాడు ఒక్కడూ లేడు. ప్రచారమని ఇంటింటా కడుపు నింపుకొంటున్నారు. జయిలులో కష్టంలేకుండా అన్నం దొరుకుతుందని యీ ఎత్తు ఎత్తినారు. వాళ్ళను కర్రలతో కొట్టడంచాలదు నరకవలెను" అని యింకా ఏమేమో సుభాషితముల పలికినట్లు తెలియుచున్నది. నరుకు మాలవాళ్లకు భూమి లిచ్చిన పాగరికి వేద్యాలకరాదనిచెప్పి పర్యాలోచన్నే భగ్నము గావించినందులకుమాత్రం చింతిస్తున్నాము.

• • •

జిల్లాలో 'అప్పిరెడ్డిగారు!' అని ఆశ్చర్యాన్ని కలుగచేస్తూ ప్రజానురంజకులగు అప్పిరెడ్డిగారి యీ ఉపన్యాసమువలన బ్రిటీషుప్రభుత్వమున కెంతటో గౌరవము కలుగగలదు!

• • •

ఇక పెద్ద పెద్ద తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులకే పేదరైతుల అభిషేకాలు జరుగుచుండే రెడ్డిగారు చెప్పిన యీ నరకం కాంగ్రెసువారికి [illegible] చెప్పాలనా!

• •

అన్యాయ పరిపాలన.

పండివధాన్యమంతా శిస్తుకే చాలకుండుట.

పోలూరుతాలూకా గ్రద్దగుంట గ్రామంలో చెన్నపట్నంకాపురస్తులు సజ్జా వెంగల్రాయశెట్టి ఆ. మునుస్వామిశెట్టి గార్లకు 88-0 యకరములు మెట్ట మాగాణి భూములు వున్నవి. యీభూములకు శిస్తు సంవత్సరం 1-కి రు. 280-0-0 లు వెంకటగిరిసంస్థానంవారికి చెల్లించవలెను. యీభూములను వారుక్రయముకు తీసినది రు. 10.000 పదివేలరూపాయలకుపైన వారు స్వంతముగా వ్యవసాయం 8 సంవత్సరములుచేసి చాలనష్టపడి ఆనల వ్యవసాయం మానుకొని 1929 సంవత్సరములో నాలుగున్నర పుట్టికి మక్తాకుయిచ్చినారు. ఆమక్తాకుతీసుకొన్నరైతులు వారుకష్టించి పలింపుచేసిన ధాన్యమంతయిచ్చినను వారి మక్తాకే చాలకనేపోయినది వారు యీ సంవత్సరం పనిలేదని మానుకొన్నారు. యీ 1930 సంవత్సరం వోడూరు నాగిరెడ్డిగారికి మూడుసంవత్సరములకు సంవత్సరం I-కి నాలుగుంకాలుపుట్టి లెఖను యిచ్చే మరత్తుతో కౌలుప్రాశయిచ్చి వున్నారు. సదరునాగిరెడ్డిగారుకూడా నష్టపడుతాడు. యీ బేరంయెందుకుచేసినాడని అందరు మాట్లాడుచున్నారు. యీ సంవత్సరం వారికివచ్చినధాన్యం విక్రయించినయడల రు. 240-0-0 లు అగును. యిం నునిల్వ రు. 40-0-0లు అప్పుచేసికదా శిస్తుకట్టవలెను. యిట్లునష్టపడుటకు కారణమేమిటా చెర్వులక్రిందపేరలు వగైరాలు సరిగాలేనందువల్లనున్నూ శిస్తు హెచ్చుగావేసి యున్నందుననున్నూ అయివున్నది. శిస్తుకే నష్టము కిలిగినందున యిక వడ్డీకి వచ్చునదేమివున్నది. యిట్లు యీసంస్థానములో యెందరోరైతులు చెడిపోతున్నారు. ఇదిఅంతయు విచారించువారు యెవరువున్నారు. ఈఅసామీలవిూద శ్రీశ్రీరాజాగారు యెన్నిడాో అక్రమదావాలుచేసి డిక్రీలుపొందియున్నారు. శిస్తు మాత్రం ప్రతిసంవత్సరం తప్పకచెల్లించువారు. యిదియే మాసంస్థానపరిపాలన ఇందుకు వేరే విమర్శనతో పనిలేదు.

—— ఒకవిలేకరి.

జస్టిసుపక్షు ప్రణాళికా సమాలోచనము.

పక్షమునకు జమీందారీ వాసనలు పోలేదు.

ఆంధ్రపత్రికయందు పరీక్షకుడు వ్యాసము వ్రాయుచున్నాడు.

జస్టిసుపక్షు ప్రణాళిక కొలువడి వాగము లోకారైనది. పక్షు ప్రచారమునూడ అప్పుడే ప్రారంభమైనది. కాబోవు ఎన్నికలయం దధికారము కొరకొరకు పక్షమున కొనగుటకు ముందు ఆ యా పక్షములను భూతద్దముగ విమర్శించుకొనుట పరీక్షల ధర్మము. అదృష్టవశాత్తోడనే మేము . జస్టిసుపక్షు ప్రణాళికను పరీక్షించితిని. ఒక రంక పక్ష్యాభిప్రాయమును మరొక వంక ప్రభుత్వసంబంధ విధానమును నిరసించుటచే యీ పక్షము రాజీపద్ధతిని గోరుచున్నదని విదితమగుచున్నది.

ఉద్దేశ్యము ప్రస్ఫుటముగలేదు.

కాండుపేటిల్ల సమావేశమునందు పాల్గొనుటకు మునుపు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని నియమములను సమ్మతింపవలయునని యీ ప్రణాళిక కోరుచున్నది. కాని ఆ నియమములు ప్రభుత్వమువారంగీకరించినచో జస్టిసుపక్షు మే మార్గము నవలంభించునో వివరింపలేదు. ప్రణాళికయందు నిర్మాణకార్యక్రమ మెక్కడుగ నుండుట ముదావహముగనున్నది. ఇటీవల జస్టిసుపక్షు నాయకుడను తెదను చరులును స్థానికసంస్థలయందు జూపుచున్న శ్రద్ధకిది నిదర్శనము.

ముఖ్య సమస్యలు.

జస్టిసుపక్షు ప్రణాళిక యొకటి రెండు ముఖ్య విషయములయొడ తాటస్థ్యము వహించుచున్నది. స్వరాజ్యాందోళనము మున్నగు విశాల రాజకీయము లెట్లున్నను ప్రజల ప్రతిదినము నాందోళనపరచునవి కొన్ని ప్రాముఖ్యముగు సమస్యలుగలవు. ఎస్టేటులాండు ఆక్టును సవరించవలసిన యవసరమును వేను క్రొత్తగ లేవ్కనగ బనిలేదు. ఆంధ్రదేశము అందునను దత్తమండలమువారు నిరంతరము రచ్చకెట్టుచుండభద్ర స్కీమును ముగింపవలసియున్నది. ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభజన మాత్రమునను సరించి విభజించవలసియున్నది. కార్యనిర్వాహక వర్గమునుండి న్యాయశాఖను ప్రత్యేకింపవలయునను సమస్య యొకటి గలదు. మన రాష్ట్రమున నిరక్షరాస్యసమస్య విషమరూపమును కాల్చుచున్నది. ప్రజాభివృద్ధి కాటంకములుగనుండు యీ సమస్యలయొడ జస్టిసుపక్షము తన యభిప్రాయమును నిస్సందిగ్ధముగ వెల్లడించవలయును.

జమీందారీవాసన లింకను వదలలేదు.

జస్టిసుపక్షుముకు కారుద్దయిను శ్రీయుత మునుస్వామినాయుడుగారు వాయకులుగా నెన్నుకొనబడినపుడే జమీందార్ల పలుకుబడి తత్పక్షమున నన్నగిలినదని తలంచితిమి. శ్రీ అన్నామలైశెట్టిగారివంటి ప్రభుత్వపక్షీయుని వాయకులుగా నెన్నుకొనవలయుననుచన యొందకాలపు మంచువలె రూపుమాయుటచే జస్టిసుపక్షమునకు ధనదాస్యత్వము వదలినదని తలచితిమి. కాని ఆ పక్షపు ప్రణాళికయందు కారుకీవనుల నెక్కట్టుల పాల్వేయుచున్న ఎస్టేటులాండాక్టము మున్నగు సమస్యలనుగూర్చిన ప్రస్థావనలేకుండుటచే వింకను జమీందారీవాసన పూర్తిగ వదలలేదని తోచుచున్నది. అందుచే ఓటర్లకు ముందుగనే యొక హెచ్చరిక నందజేయ దలచితిని.

ఏ పక్షమువారైనను సరే వై సమస్యలపొద అభ్యర్థుల యాభిప్రాయములను స్పష్టముగ తెలుపవలసినదిగ ఓటర్లు కోరవలసియున్నది. గవర్నమెంటు ప్రజేశములలో రైతుమహాశయులు గూడ తమ సోదరులగు జమీందారీ రైతులొడ సానుభూతిని చూపవలసియున్నది.

జమీందార్లు రైతుస్థానములకు పోటీచేయరాదు.

జమీందార్లకు ప్రత్యేకస్థానములు ప్రత్యేకింపబడి యుండియు వారు జనరలు కాన్టిట్యూయన్సీ లెరపున విసేషముగ సభ్యులగుచున్నారు. ఈ విషయము రియాంయొక్క దుర్బలతను చాటుచున్నది. "సమ్మతి" (ఓటు)యొక్క పవిత్రాధికారమును గుర్తింపరయితు లద్దానిని దుర్వినియోగపరచుటవలన ఆత్మవిశ్వాసమును దెచ్చుకొనుమన్నారని చెప్పవలసి యున్నది. జస్టిసుపక్షువారుకూడ ప్రజాభిప్రాయములకు ప్రతియుదుగునను అడ్డుదగులు జమీందార్లను ప్రజాప్రత్యేయముల కభ్యర్థులుగా నిలుపకుందురుగాత మని కోరుచున్నారు.

డొమినియన్ స్టేటుసువచ్చు అవకాశము లేదు.

బ్రిటీషువారి సుహృద్భావముపై భరిమవీడుట.

బొంబాయి బ్రాహ్మణేతరనాయకుని యథార్థ వాక్కు.

బొంబాయి బ్రాహ్మణేతర పక్షనాయకుడు డి. ఎస్. జవాల్కర్‌గారు చాలనిమిత్తము లండను లోనుండి యిప్పుడు స్వదేశముచేరిరి. వారు ప్రస్తుత పరిస్థితులగూర్చి యిట్లువదిరిరి:—ఇంగ్లండులో నాలదివసము లండనుటచే బాధిని పోగొట్టినది. బాలో బెక్‌గారి భగ్నోక్తుల ప్రయత్నించి భారత దేశ

మునకు బ్రిటీషువారు గావించిన వాగ్దానము చెల్లించవలెనని కోరిరి. కాని ఇంగ్లండులోని స్థితుల గూర్చిన వివిధ శాఖలవారి అభిప్రాయముల పరిశీలించిన భారతదేశమునకు డొమినియన్ స్టేటసు నివ్వ ననుకొనుటకే గాన్పించుటలేదు. మరియు కోరుచుండగా బ్రాహ్మణేతరులు మొదలగు వారు బ్రిటీషువారితో సహకారము చేసి దేశ ద్రోహులై విభజించుటవలన ప్రయోజనములేదు. అని బ్రాహ్మణేతర నాయకులు ఖండించిన నుడివిరి.

క్రికెటు ఆటగానికి 1000 పౌనుల బహుమతి.

ఇప్పుడు ఇంగ్లండులో ఇంగ్లీషువారికిని ఆస్ట్రేలియా వారికిని క్రికెటు ఆటపందెములు జరుగుచున్నవి. అందు బ్రాడ్మ్యాన్ అను ఆస్ట్రేలియా యువకుడు 334 రన్నుల ఒక్క యిన్నింగులో చేసి కీర్తిని గడించినాడు. లండనులో స్థిరవాస మేర్పరచుకొన్న ఒక ఆస్ట్రేలియన్ బ్రాడ్మ్యానుకు 1000 పౌనుల బహుమతి నొసంగినాడు.

గాంధిటోపీల నిషేధము.

గాంధిటోపీల నిషేధమునుగూర్చి స్టేట్ కౌన్సిలులో సుక్ పల్ సింగుగారి ప్రశ్నకు దానిని గూర్చి విచారణ సలిపెదమని ప్రభుత్వము ప్రత్యుత్తర మొసంగినది

స్త్రీల అరెస్టు.

రేపల్లెయందు పతియపతి సీతమ్మగారిని అరెస్టుచేసిరి. వీరాయనందు 144 ను ఉల్లంఘించినందులకు కలగర పిచ్చమ్మగారు, కొమ్మూరి వీర వెంకమ్మగారు అరెస్టు చేయబడిరి.

మోతే నారాయణరావుగారిపై కేసు.

జమీందారులు, కాంగ్రెసు ఉద్యమాభిమానులు మోతే నారాయణరావుగారిపై కేసు చేసిరి. కేసును కొంత విచారించి విచారణను ఆపివేయించి రావుగారిని వదలివేసిరి.

అసెంబ్లీలో సైమను నివేదికా ఖండనము.

దేవదాసీవిధాన నిర్మూలనము.

సి. పి. మంత్రి రాజీనామా.

అసెంబ్లీయందు కొందరు పేదిక్ సమావేశ కర్తృలకుగా ప్రభుత్వము కొంత గ్రాంటును ప్రతిపాదించినది. అధికారేతర సభ్యులు అందరు సైమనునివేదికను తీవ్రముగ ఖండించి నిరసించిరి. మియాన్ షానవాజ్ గారు యీ నిరసమును దెలుపు ఖర్చులల గ్రాంటునుండి రు. 100 తగ్గించవలయునని ప్రతిపాదించిరి. మూడు దినముల దీర్ఘ చర్చ తదనంతరము 60-48 తో నవాజ్ గారి ఖండన ప్రతిపాదనము ఆమోదింపబడినది.

దేవదాసీ విధాన నిర్మూలనము.

తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందు సర్వాదు దేవస్థానములందు దేవదాసీ విధానమును నిలిపివేసినట్లు శ్రీకోటు మహారాణిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

అటవీ శాసనోల్లంఘనము.

పుసాదునందు మరల హిందూసభా మహానాయకులు డాక్టర్ మూంజీగారి నాయకత్వము క్రింద 2000 మంది శాసనమును ధిక్కరించి అడవిలో గడ్డిని కోసిరి. మూంజీగారిని అరెస్టుచేసి కోర్టు లేచువరకు శిక్ష విధించిరి. మరుసటిదినము అర్జీ చేయు మూంజీగారికి మరికొందరు వాలెంటీర్లకు ఒక వారం శిక్ష విధించిరి.

500 మందికి దెబ్బలు.

బొంబాయియందు ఆజ్ఞల నుల్లంఘించుచు కాంగ్రెసువారు ఒక గొప్ప ఉత్సవమును గావించిరి. పోలీసువారువచ్చి లాఠీలతో గొట్టిరి. 500 మందికి గాయములు తగిలినవి.

నియంతకే శిక్ష-

పూర్వము గ్రీసుదేశమున సర్వాధికారిగా నుండిన నిరంకుశప్రధాని పాంగోలాస్ గారికి సైన్యమునకు నష్టము కలిగిన గుర్రపుపందెములో ఒక కేసులో 2 ఏండ్ల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

ట్రాంబండి నదిలోకి దూకుట.

బొవాడ్ పట్నమందు ఒక ట్రాంబండి ప్రమాదవశమున ఒకవంతెనమీదినుండి క్రింద నదిలో పడి మునిగిపోయినది. ప్రయాణీకులు 60 మందికి పైన మునిగిపోయిరి.

సి. పి. మంత్రి రాజీనామా.

మధ్యరాష్ట్రములందు రెండవమంత్రి ఆర్. ఎం. దేశముఖ్ గారు "ప్రస్తుత పరిస్థితులలో పుదోగ్యమునం దుండుట దుర్లభము" అని తెలుపుచు తమ మంత్రిపదవికి త్యాగపత్రము నొసంగిరి.

మహమ్మదీయ వాలెంటీర్లకు దెబ్బలు-

ఢిల్లీయందు ముస్లింపాపులవెదుట విదేశవస్త్రములు అమ్మకుండా కొందరు మహమ్మదీయ వాలెంటీర్లు పికెటింగుచేయుచుండ అంగడివాండ్రు వీరిని చావమోదిరి.

పెద్దపుబిందు-లక్ష్మీదేవి నృత్యము

వెంకటగిరి జమీను-తిరుపతి దేవస్థానం స్థితిగతులు.

(ఏకాంకనాటకము.)

పోలూరుతాలూకాలో చేరిన నేనిగుంటగ్రామము వెంకటగిరివారికి సాలుకు రు. 1000 పైగా నిస్తుచెల్లించురైతు ఒక యల్లారెడ్డి పరిపాలనా లోపములవల్ల తనయొక్క స్థితియంతయూ ఋణములకు ధారపోసి, నాయనముల తీసుకొని, తిరుపతి వెంకటేశ్వరులవారికి మొక్కుకొని తాను బాగాబ్రతికిన కాలములో చేసిన మొక్కుబడి చెల్లించక తప్పినదికాదని అందుచే తిరుపతియాత్ర బోడిచేసికొనుటకై రెడ్డి బయలుదేరి పాదచారియై మెట్టులో శ్రీకాళహస్తిలో ఆకుతోటవారి సత్రంవద్ద చేరినాడు. యింతలో రాత్రి అగుటచే పయనమాపి ఆసత్రంవరాండాలో పరుండుటకు సిద్ధపడుచుండినాడు.

యింతకుముందే దేవస్థానం యిలాకా రైతున్ను వెంకటాపురం గ్రామకాపురస్థుడున్నూ అయిన వీరాసామిరెడ్డి తిరుపతియాత్రకై సకుటుంబ సపరివార సమేతముగా బయల్దేరివచ్చి ఆసత్రములోనే బసచేసియుండినారు. వీరాసామిరెడ్డిన్ని యల్లారెడ్డిన్ని చిరపరిచితులైనందున ఇద్దరూ చాలా ఆదరంతో పరామర్శించుకొన్నారు.

దేవస్థానంరైతు:— యల్లారెడ్డిగారూ, యీసంవత్సరం మీకు మా దిపంట లేనా

వెంకటగిరివారి రైతు:—ఆ! పండిందలే య1-కి. మూకుతూముల ధాన్యం చొప్పున.

దే. బాగాపండిందే! మాగ్రామంలో య 1-కి సరాసరిన వకపుట్టైను ధాన్యముకు తగ్గదు—మీకుయింత హీనపంట అయినందుకు కారణమేమి.

వెం. మొకుకులే మాహీనబ్రతుకు-మాసంస్థానంవారిపరిపాలనా లోపముల వల్ల రైతులెల్లరు హీనస్థితికి వచ్చియుండుటచేత నట్టి హీనపంటకు కారణమేర్పడినది.

దే. యీసంవత్సరము మంచివర్షము లేదే!

వెం. వర్షించిన దేమున, మా చెర్వులను వరదలా, కాల్వలా, చెర్వుకట్టలా, తూములా, కల్జులా, ... మున్నవి. ఆ చెర్వులో ... చినవర్షమునకే చెర్వులునిండవలెను. అన్ని దైనాధీనముగా వర్షమువర్షించి చెర్వులు నిండునట్లు యున్నను చెర్వులగాని నిర్చు కట్టుటకు కట్టలువానా అధ్వానస్థితిలో

(6-వ పుట చూడుడు)

జమీందారీ పత్రిక
20—7—1930
ఆదివారము

రౌండు టేబిలు సమావేశము.

వైస్రాయిగారి ఉపన్యాసానంతరము దేశమున కొంతవరకు పరిస్థితులు మారినవి. కాంగ్రెసువారు జెయిలులో నుండగా లండనుసమావేశమునకు పోరాదనుచుండిన మితవాదులు మొదలగువారు తమ ధోరణిని చాలవరకు మార్చుకొనినారు. "గాంధి నెహ్రూ ఇర్విన్‌సమావేశమునాడు యివ్వబడలకుండిన వాగ్దానమును రాజప్రతినిధిగారు బహిధముగా యిప్పుడు యివ్వగలిగినారు. రౌండుటేబిలుసద్ద తేలిన సారమును పార్లమెంటుకు నివేదింపవచ్చును" కాబట్టి అందరము తప్పక పోవుటకు ప్రయత్నింపవలసినదే అని యీ ప్రముఖులు అనుచున్నారు. తమ ఆతురత లోకమున కెక్కడవెల్లడియగునో అను భయముతో కాంగ్రెసువారిని వదలి పెట్టుట మంచిది. వారు శాసనోల్లంఘనమును మానుకొనుట అంతకంటె శ్రేష్ఠము అని తీర్మానములు ఉపన్యాసములు చేయుచున్నారు. వీరికి మూడు విషయములు కావలసినట్లు కనబడుచున్నది. మొదటిది. రౌండుటేబిల్ సమావేశమునకు తాము పోవుట. రెండవది. కాంగ్రెసువారచటకి రాకుండుట. మూడవది. తాము పోవుటకు కాంగ్రెసువారంగీకారమును సూచించుట. ఈకడపటిది లేనిచో తమకుపరువుదక్కదని వీరెరుగుదురు. అందుకనియే కాంగ్రెసు వారిపై వేవయన్నట్లు వీరి నటన.

ఈ వినాయకులు తమ జీవితార్థమే ప్రాతినిధ్యమని భావించుచున్న ఈ లండను సమావేశమెట్టిదో కొంచెము నిష్పక్షపాతబుద్ధితో పరిశీలింతము. పత్రికలు వాడావిడినిబట్టి చూచిన ఘనమారు ర్థమైయిద్దరో ముగ్గురో యీ సమావేశమువకు హాజరగుదురు. ఇందులో కనీసము పదిహేనుమంది స్వదేశసంస్థానాదుల ప్రతినిధులు. వీరి యభిప్రాయము లెట్లుండునో మనము విచారించబనిలేదు. తక్కినవారిలో మితవాదులు దాదాపు అందరునుందురు. తెమ్మనుసరించువారు మందున కైన లేని యీ అరడజనుమంది గిడ్డంగిట్టిన రాజకీయవేత్తలు నిష్కామకర్మ చేయగలరు. మహామ్మదీయుల ప్రాతినిధ్యము తక్కువగా నుండజాలదు. సరిగదా ఇతర లక్షణముల పరికారము అర్హతలేనివారు క్రొత్తజెండాలను లేవదీసినందుకు లిస్టులో చేరుతారు. ఇక విరోపీయులు, నిమ్నజాతులవారు మొదలగు అపరిమిత రాజభక్తి పరాయణులు, సర్కారుద్యోగులు, ఇక యింగ్లండునంచా ప్రభుత్వమునుండుండు లేబరు ప్రతినిధులు మాత్రమే కాదిందు డునది. లేబరు యిద్దరు, కిన్నరేటివ్వులు యిద్దరు, లిబరల్సు యిద్దరు అనగా పార్లమెంటులో అన్నిపార్టీలవాసు ఉందురు.

మరియచటి పద్ధతి ఒకసుదరాసు ఊసరవిల్లి పలికినట్లు సమావేశమున మెజారిటీమైనారటీల పద్ధతి యిండబోదు. అందరూపేక్షించి ఒకతల్వామును తేల్పనలయును. అనగా ఒక్కఅపరిమిత వాక్తియున్నను వానికొరకిందరు తమ కోర్కెల తగ్గించుకొనవలసియుండును.

ఇట్టి సముద్రమును మధించి మనవారు అమృతమును బడయవలెను. ఆయమృతమును పార్లమెంటు సభకు నివేదించవలయును. వారుమనయందు దయయుంచి దానిననుభవింపటకు మనకును మతి యొసగవలయును. ఆంగ్లేయుల ఉదారాశయముల యాచార్థ్యము మనకు యీవిషయమున స్పష్టముగా తేటపడగలదు

పాటియాలా విచారణ

పాటియాలా మహారాజు కోర్కెపై ఇర్విన్‌ప్రభువు ప్రజలు గావించిన నిందారోపణములను పరిశీలించుటకు నియమించిన విచారణ సంఘకార్యము తెయు పరిహసనమై పోయినది. రాజు వరించినవానినే విచారణాధికారిగా నియమించుటయు, రహస్యవిచారణయు అధియంను అత్యప్రసంకేయముల ప్రభవింపజేసి దాని బహిష్కరణమునకు మూలమైనవి. ఎట్టులైనసేమి విచారణ పూర్తి అయినది. సంస్థానాధీశుని ఆశయము పండినది. రాజు నిందారూపుడైపోయినాడు. ప్రజల విచారణసంఘ సభ్యుడై యుండిన అమృతలాల్‌గారిని విచారణను పరిశీలించుటకు చెరనుండి విముక్తిజేసిరి. ఏర్పడిన ఫలమేమి? విచారణ యాధార్థ్య స్వరూపము బయల్పడినది. రాజాగారి బంధికానాలోనున్న వారికి ఆశలు గల్పించి విడిపించెదమని అనుకూలముగ జెప్పించి కొనిరి. విముఖుడైన ఒక వ్యక్తిని దాచి పెట్టి నెయిలునుండి పారిపోయినాడని అబద్ధముజెప్పిరి. రాజాగారి పక్షము వాదించుటకు సవ్వా మొదలగు న్యాయవాద దిగ్దంతులు ఫీకొనిరి. ప్రజలలోని మాటపలుకు దక్కే లేకపోయినది. చివరకు విచారణ కార్యాలాపమునూడ జరిపించినది పాటియాలా నగరివాడే అగుచో ఇట ప్రజలు, అటు ఇర్విన్‌ప్రభువు వాంఛించిన న్యాయఫలితమెట్లు సమకూడగలదు? విచారణకిక్ ఫిడ్జ్ ప్యాట్రియార్కుగారు మహారాజు నిర్దోషియని నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది. ఆదియందే అనుకొనినది యిదే అగుటచే యిప్పుడు ఆశ్చర్యమెవరికిగాని కలుగజాలదు. న్యాయపరిశీలనైక పరతంత్రులై ప్రజాక్షేమమునే ఆకాంక్షించు చల్లటి బ్రిటిష్‌ప్రభువులు, దప్పికమునకుగా ఇదొకరాజును దేశాంతరమునకు దరిమిన, భరతపుర సంస్థానపతిని పదచ్యుతునిజేసిన, నాభా పతిని ఉదాసీనుండుము సింహాసనమునకు బంపిన, పెల్ల వారి ఉద్యోగముల విషయమున నైజామును బెదరించిన ప్రభుత్వము నేడేల యీ తెన్ను ద్రొక్కుచున్నదో బోధపడుటలేదు. నేటి సత్యాగ్రహ సమర కల్లోలమున ఇది రాజాగారిని తమ దగ్గర నుంచుకొనుటకు గావించిన చదరంగపు ఎత్తగుచో ప్రశాంతముతోనున్న సంస్థానములందునూడ ఆందోళనాతరంగముల లేవగొట్టినవారగుదురు.

అమృతలాల్‌గారు వైస్రాయికి అంపిన సందేశమందు రాజాగారి నిందనిరూపణమునకు అనంతసామగ్రిగలదని నుడువు

చున్నారు. పవిత్రమైన వారీమూనము దుమ్ములో బ్రొక్కబడుటకుగూడ నిద ర్శనములు గలవనుచున్నారు. కావలయు నన్న వైస్రాయిగారికే దీనిని సమర్పింప గలస్నాము. ఆంధ్ర రాష్ట్రప్రతినిధి కోరలిను చున్న ప్రజా ఆగ్రహావాదమును విశదపరిని పెట్టిన తిక్కుబైన సమ్యగ్ పరిశీలనమును గావించి న్యాయమును గావించెదరుగాక!

నెల్లూరు కాంగ్రెసు నూతనాధ్యక్షుడు.

వివిధ ప్రాంతములందు అరెస్టు-శిక్షలు.

నెల్లూరు కాంగ్రెసుఆలయముపై దాడి.

సోమవారంనాడు పోలీసువారువచ్చి నెల్లూరు కాంగ్రెసు ఆలయమును సోదాజూచి అచటనుండు సామగ్రినంతయూ తీసికొనిపోయిరి. మరికొందరి ఇండ్లనుగూడ సోదాజూచిరి. గాని ఏమియూ దొరకలేదు.

పాటూరు సుబ్బరామయ్యగారిని అరెస్టుచేసి వదలిరి. తరువాత కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు నూకల పాటి లక్ష్మీరెడ్డిగారిని ఇతర వాలంటీర్లు వాసా సుబ్బరామయ్య, పచ్చా వెంకటసుబ్బయ్య, కాళ హస్తి నారాయణయ్య, కిరివేటి వెంకటసుబ్బయ్య, గోగులపల్లి యంగారెడ్డిగారిని అరెస్టుచేసిరి. కొమ్మూరు పార్థసారధి అయ్యంగారినిగూడ అరెస్టు చేసిరి. వీరాందరి 6 మాసముల శిక్షవిధించిరి.

నూతనాధ్యక్షుడు.

లక్ష్మీరెడ్డిగారి స్థానే జిల్లాకాంగ్రెసు అధ్య క్షస్థానమునకు శ్రీయుతులు నిడిముసిలి బలరామ రెడ్డి బి, ఎ. గారిని నియమించిరి.

ఊటుకూరు శిక్షలు.

ఊటుకూరునందు అరెస్టుచేయబడిన వారిలో ఇద్దరురెడ్లకు ఒక బ్రాహ్మణ యువకునికి 6 నెలల శిక్ష విధింపబడినది.

హనుమారెడ్డిగారికి శిక్ష.

ముత్తరాజు గోపాలరావుగారు, హనుమా రెడ్డిగారలకు 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

యర్రంరెడ్డి కోదండరామిరెడ్డిగారి అరెస్టు.

వాలంటీర్ల కెప్టెను, చాలశ్రద్ధతో కార్య క్రమమును నిర్వహించుచుండిన యర్రంరెడ్డి కోదండ రామిరెడ్డిగారిని 17 తేది సాయంకాలము అరెస్టు చేసిరి.

సూళూరుపేటయందు అరెస్టులు.

సూళూరుపేటయందు 15 తేది ఎం. వేంకట స్వామి, నరసూరు వెంకయ్యనాయుడుగారలను అరెస్టుచేసిరి. వీరిద్దరియిండ్లు సోదాచేయబడినవి. కాని, ఏమియూ వారికి దొరకలేదు.

సూళూరుపేటయందలి యావాటి వేంకటరెడ్డి పరిశోధకరికి 1½ సంవత్సరం శిక్ష విధింపబడినది. యిద్దరు వెంకటగిరి వాలంటీర్లను 3 ఏండ్లు బోస్టల్ స్కూలునకు పంపిరి.

పద్మనాభయ్యగారి కేసుకు స్టే ఆర్డరు వచ్చి యున్నది. యల్లాముపాలెం కేసు 21 తేది విచారణ.

జయకరు రాయబారములు

కావలి తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక.

గాంధిటోపీ పార్లమెంటులో ధరింపబడుట.

కావలి తాలూకాబోర్డు

కావలితాలూకా బోర్డువారు 10తేది సమావే శమై పర్యాయపాలెం కాపురస్థులు యువకులు శ్రీ ఉమ్మారు వేంకటకృష్ణారెడ్డిగారిని ఉపాధ్యక్షు లుగా ఎన్నుకొనిరి.

పార్లమెంటులో గాంధిటోపీ ధరింపబడుట.

పార్లమెంటులో బ్రాక్వేగారు గుంటూరు నందు గాంధిటోపీల నిషేధమునుగూర్చి బెన్ గారిని ప్రశ్నించుచుండ కొందరు సభ్యులు టోపీనిధరించ వలసినదిగా అమితోత్సాహము పార్లమెంటు మధ్య బ్రాక్వేగారు సభలో గాంధీటోపీని ధరించిరి.

శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మగారి కారాగార వాసము, నేటికి 24 దినములు.

ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగా బెన్ గారు తనకు టోపీల నిషేధమునుగూర్చి తెలియదనియూ, ఇక దాని విషయమై విచారణ సల్పెదననియూ పలికిరి

జయకరు రాయబారములు

సిమ్లాయందు వివిధపక్షముల అసెంబ్లీసభ్యులు సమావేశమై శాంతి సంస్థాపనార్థమై మహాత్మజీ, జవహర్లాల్, మోతీలాల్ గారలతో రాయబార ములజరుపుటకు ఎం. ఆర్. జయకర్ గారిని నియ మించిరి. వీరు వైస్రాయి మొదలగువారితో సంప్ర దించిరి. త్వరలో మహాత్మునితో మాట్లాడుటకు యెర వాడకు బయలుదేరెదరు.

మొదటి ప్రయత్నము

వైస్రాయి భాషణముపై మాలవియ పండి తుడు అలహాబాదునందు వ్యసనపడుచు తృప్తిని వెలిబుచ్చిరి. మరియూ మహాత్ముని కోర్కెపై డిసంబరు 23 తేది సమ్మతింపనిదానినే నేడు ఇర్విన్ ప్రభువు అంగీకరించిరి. దీనికై మొదటి ప్రయ త్నముగా నిర్బంధితులను వదలవలయు ననిరి.

సిమ్లాలో లాఠీ ప్రయోగము—అసెంబ్లీ నిర్ణయము.

అసెంబ్లీ సమావేశమున సిమ్లాయందే వాలం టీర్లను లాఠీలతో దారుణముగ కొట్టిన విషయమును అతిపరముగ చర్చింపవలయునని ప్రతిపాదింప కొంత చర్చ జరిగినంతరము అది అంత ముఖ్యమైనదియు కాదనియూ, సభలో చర్చింపవలసిన అవసరము లేదనియూ అధ్యక్షుడు నిర్ణయమును గావించినాడు.

పాటియాలా విచారణ తృప్తికరముగ లేదు.

ప్రజానాయకుడు అమృతలాల్ గారు వైస్రాయికి వ్రాసిన లేఖ.

రౌండుటేబిల్ సభ—రాజుల ప్రాతినిధ్యము.

అటవీ సత్యాగ్రహము

పుసాద్ నందు అటవీ సత్యాగ్రహము ప్రతి దినము కొన్నిజట్టుల వాలంటీర్లచే నడుపబడు చున్నది. చాలమందిని అరెస్టుచేసి యింతవరకు నెలకు లోపలనే శిక్షను విధించుచున్నారు.

పాటియాలా విచారణము.

పాటియాలా రాజాపై నిందారోపణముల విచారించుటకు నియమింపబడిన ఫిడ్జి ప్యాట్రిక్ గారు తమ విచారణను పూర్తిగావించిరి. అది రాజాగారికి చాల అనుకూలముగ నున్నదట. ఇందు పాల్గొనుటకు సత్యాగ్రహమునకు శిక్ష అనుభవించు చుండిన అమృతలాల్ సేట్ గారిని ప్రభుత్వము విడు దలచేసిరి. ఇప్పుడు సేట్ గారు క్రింది విధమున వైస్రాయిగారికి ఒక లేఖను వ్రాసిరి:—

ప్రభుత్వమువారు, విచారణను బహిష్క రించుటలో చాలా మంచిపనిచేసిరి. విచారణ అంతయూ ఒక ప్రహసనము విచారణ రాజాగారి భవనములందే జరిగినది. పాల్గొనినవారు విచారణ లో సహాయముచేసినవారు అందరూ సంస్థానము నకు సంబంధించినవారే! కొందరు సాక్షులకు రాజా గారికి ఒక విధమైన సంధి కుదిరినట్లున్నది. వీరిలో చాలామంది రాజాగారి ఖయిదులలో నుండుటచే వదలెదమని ఆశజూపి అనుకూలముగా చెప్పించు కొనిరి. విచారణాధికారిగూడ బహిరంగ విచారణ సమయమున అనుకూలముగ చెప్పిన చెర విముక్తినొం దుదువు అనిన ఇక అచట ప్రజలకు ఏమిన్యాయము కలుగును? మేము ఇంతకుముందు ప్రకటించిన వాటిని ధృఢపరచుటకు మాదగ్గర 8 పెట్టెలనిండా వస్తుసామగ్రిగలదు. రాజాగారి ఉద్యోగగణము వ్రాసిన లేఖలే చాలగలవు. ఏలినవారు ఎప్పుడు గోరిన అప్పుడు యీ సామగ్రినంతయు తమ యెదుట బెట్టుటకు సంసిద్ధులుగానున్నాము. కావున మా యందు సానుభూతితో యీ విషయమును విచా రించ ప్రార్థించుచున్నాను.

రౌండుటేబిలుసభ—సంస్థానాధిపతులు

ఇంతకుముందు అనుకొన్నట్లు 12 మంది గాక 14 గురు సంస్థాన ప్రతినిధులు రౌండుటేబిల్ సభకు పోయెదరు వారిపేర్లుగూడ అప్పుడే ప్రక టింపబడినవి.

(5-వ పేజీ తరువాయి)

యున్నందున నీలుపేక అర. పాతిక చెర్వులకే నీళ్ళుసంభవలెను. ఆ అర పాతిక చెర్వునీళ్ళు అయినను భద్రముగా కాపాడుటకు కీలులేదు. మొదివల్లనంటే తూములు కల్లులు పాడులైయుండుటవల్ల.

దే. మీసంస్థానంవారు చెర్వులయందు యింతవుపేక్షతో యుంటే రైతులెట్లా జీవించుతారు మాదేవస్థానంవారు మంచి జలవసతులు కల్పించి చెర్వులరిపేర్లు రు. 1000 రూపాయలు వసూలు అగు గ్రామ చెర్వుకు 5 వేలరూపాయలకు తక్కువలేకుండా చెర్వులరిపేర్లు చేయించియున్నారు. యింతేగాక నేల వారిగ్రామాదులపై వచ్చు యేళ్ళు కాలువలనీటిని క్రిందికి నకనుక్కు అయినా దిగనివ్వకుండా బందోబస్తుచేసి చెర్వులకు త్రిప్పుతారు. అయితేమీరు మీసంస్థానంవారికి అర్జీలు యిచ్చుకోవడం లేదా యేమిటి.

వెం. మేముమాసంస్థానంవారికి వ్రాసే అర్జీలు లెఖకుమిక్కిలి అంతాబుట్టదాఖలే. అట్టియున అర్జీలు వ్రాయడంపోవడానగా మానుకొన్నారు. అవియెందుకులే. తలచుకుంటే దహించుకపోతుంది మారాజాగారిని దర్శించి మాకష్టములు వారితో మనవిచేసుకుందామనినను వారిదర్శనము భగవద్దర్శనమే. ఇంకా దేవుడు సులభంగా కనుబడుతాడేమో!

దే. వారివుద్యోగులతోనైనా చెప్పకోలేదా.

వెం. మావుద్యోగులు బాణము మా సంస్థానమువారిపద్ద సాగవు. అట్లుసాగునట్లున్నను మారాజాగారి కుటుంబస్థుల అందరి ఆజ్ఞకావలయును యిది యెన్నటి కయినా కొనసాగునా? మావుద్యోగస్థులకు జీతములు బహుస్వల్పము స్వల్పజీతముకు కుదిరినవానికి బుద్ధియు స్వల్పముగుట సహజమే కాదా!

దే. మీతాలూకాలో తహశీలుదారునుం వారికి యిచ్చేజీతమెంతండి.

వెం. మాపోలూరుతాలూకా తహశీల్ దారునివారికి నెల 1-కి రు. 40-0-0 శిరస్తాదారునుంవారికి రు. 20 లేక రు. 25 లు హెడ్ క్లార్కుకు రు. 15 జవాబ్ మున్షిగారికి రు, 13 తక్కిన గుమాస్తాలకు రు, 12 ఫిర్కారివిన్యూయిన్స్పెక్టరులకు రు 15 మొదలు రు. 20 ల వరకు జవానులు 36 మంది యున్నారు. అందులో 12 మందికి నఫరు 1-కి రు. 5 ల చొప్పున తక్కిన 24 మందికి నఫరు 1-కి రు. 4 చొప్పున జమేదారుకు రు. 7 నాయకుడికి రు. 6 యీప్రకారం జీతములు నెల 1-కి యిచ్చేపద్ధతి అసిన్నీ మూడునెలలకో ఆరునెలలకో యిచ్చెదరు. గ్రామకర్ణములకు గవర్నమెంటు వారు నెలకు రు. 6-0-0 లు తలారికి రు. 3-0-0 లు యిచ్చెదరు. ఒత్తాలుబాలాజీ రావునాయుడుగారి హయాములో యేర్పడినవి కాని అసిన్నీ కొందుసంవత్సరముల నుంచి యివ్వడంలేదని చెప్పుతారు అయితే మాసంస్థానములో జీతమెంతైననూ సరే వారు మారైతులనోరుగొట్టి బహు దర్జాగా బ్రతుకుతారు. మాఅధికార్లు అడిగినది రైతులు యివ్వనియెడల వానికి అధోగతియే. యిందువల్లనే గదా రైతులు యింతహీనస్థితికి కారణం మాకిదపు మంట సంగతియెందుకులే మీదేవస్థానంలో మీతాలూకా తహశీలుదారునుం వారి జీతమెంతండి.

దే॥ మాదేవస్థాన విచారణకర్తలు వారిపరిపాలనకు వచ్చినప్పుడు కృష్ణస్వామయ్యగారిని నియమించి వారికి నెలకు రు. 250 లు లెక్కను యిస్తూ వచ్చినారు. యిప్పుడవుండు వారి జీతమెంతయినది నాకు వివరముగా తెలియదు. ఫిర్కా రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరులకు నెల 1 కి రు. 40 లు మొ రు. 60 లవరకు యిస్తున్నారు. గుమాస్తాలకు నెలకు రు. 30 తక్కువ యుండదు. జవానులకు నెల 1-కి రు. 13 ల మొ రు. 15 ల వరకు యిచ్చెదరు ఒత్తాలున్నూ యిచ్చెదరు గ్రామాధికార్లకు గవర్నమెంటు వారు యిచ్చుజీతముల తోపాటు అంత మొత్తము మాదేవస్థానంవారుయిచ్చెదరు. గ్రామాధికార్లకు యిటుసంస్థానం వారున్ను అటు గవర్నమెంటువారున్నూ యిస్తున్నారు. తకరార్లు యేవైనా కలిగినయెడల వారు అర్జీ వ్రాసుకున్నవెంటనే వచ్చి అతిక్షణమే ఫయిసల్ చేసుతారు కాకితము పెండింగులో వుంచరు. కోర్టుకుపోవలసిన అవసరమే యుండదు. శిస్తుబాకీలకు కోర్టుకు మాసంస్థానంవారు పోయినది లేదు.

వెం॥ అవును కోర్టుకంటె న్యాయముగా జమీందారు తీర్మానించుతుంటే యేరైతు కోర్టుకుపోగలడు.

దే॥ మీకుశిస్తులు యేవిధముగా వున్నవి.

వెం॥ మాకుసమీపముగా వున్న కంచ్యలోకి వృధాగాపోవు పాముల కాల్వనదికి అనకట్టకట్టి చెర్వులకు జలవసతికల్పించి చెర్వులు బాగుచేస్తామని మాకుఆశలు కల్పించి నమ్మించి చనిపోయిన మహారాజాగారు వాగ్దానముచేసి అదివరకు యుండిన తక్కుశిస్తులను రద్దుపరచి యి 1-కి రు. 10 9 8 7 రూపాయలశిస్తులో నాల్గుతరములుగా యేర్పాటుచేసినారు. మాకుసర్వశక్తయుందు గ్రామాదులకు యేటికాలువ జలవసతి యేర్పాటు చేసిన్ని వారికి మాకు యి 1-కి రు. 3 4 లు తక్కువగా యున్నవి. యెప్పుడో చేసెదమనిన వాగ్దానములు నమ్మి మోసపోయినవారు మరొకరుండబోరు. అయితే అప్పట్లో భూములు యిజారా జాస్తిగా వుండుటవల్లనున్నూ జలవసతులు యెక్కువగా పరిపాలన బాగావుండుటవల్ల యీ రైతులకు తెలియలేదు. యిప్పుడుసర్వేలు చేయించి యిజారాశిస్తులు అంటకట్టుసరికి పండించినధాన్యమంతయూ శిస్తులకు బాకీచాలక చేయున్నది. యిదిగాక ములుంచెట్లు చెర్వుధారతో యి 1-కి రు 6-0-0 లు వేసియున్నవి యీభూములలో పంటలనగా పిచ్చిమోసనం మెట్టపయిరువేసుకున్ననూ పరిశీర్వాట వేము రెండవకారు సాగుపెట్టుకుంటామనే నమ్మకమే లేదు. ఆభూములో యేమిపైరుపెట్టేదో మాకు తెలియదు. చెల్లించిన శిస్తులకు దావాలు వుత్తర్వులవాయి అని మారాజాగారి రివిన్యూ యాలంలో కొనుగోలుచేసిన భూమిని రైతులువదలుకొన్నను వారిమీద దావాలే యిస్తేపాయిచ్చిన భూములకు శిస్తుకు దావాలే యింతయేల ప్రతి సంవత్సరం యేదోవకవిధముగా దావాలేని అసామియేలేదు. మాకిదపువుంట సమాచారమెందుకులే యీప్రకారం రైతులను అన్యాయము చేయడమే మావారం పని. అయితే మీగ్రామభూముల శిస్తులెట్లు చెప్పండి.

దే॥ మా భూములకు మా శిస్తులకు మాజలవసతులకు మీభూములకు మీశిస్తులకు మీఅబందర చెర్వులకు హస్తిమశకాంతరము మాకు యి 1-కి రు. 4 3 2 రూపాయలశిస్తు మామూలుగా శిస్తు అయి యున్నవి. యి 1-కి సరాసరిన పకుట్లు ధాన్యముకు తగ్గదు. పకభూమిని 2 3 కార్లు సాగుచేసెదము. మాగ్రామంలో భూములు క్రయముకు యివ్వవారేలేరు. యిసేలందరూ కొనేవారే గవర్నమెంటు గ్రామాదుల రైతులంటే మాకు అన్నివిధములా చాలామేలు.

చాలాసేపు కూర్చుని యిప్పుడు రైతులు నాటికి సెలవిచ్చెదరు.

రావణుని లంక ఏది?

సుమిత్రాద్వీపమే లంకాద్వీపమను క్రొత్త సిద్ధాంతము.

ఆచార్య ఎస్. ఎస్. అధికారిగారు వ్రాసిన వ్యాసమును ఆంధ్రపత్రిక ఇట్లు ప్రకటించుచున్నది.

లంకాద్వీప మెచ్చటనుండెనో యీనాటికికూడ స్పష్టపడలేదు. ఈవిషయమున పండితులింకను యేకాభిప్రాయమునకు వచ్చుటలేదు. ప్రాతసిద్ధాంతములను త్రోసిపుచ్చి క్రొత్తసిద్ధాంతము లుదయించినవి. వీనినుండి ఒక్కవిషయము మాత్రము స్పష్టపడినది. సింహళము (సిలాను) లంకాద్వీపము కాదని యిప్పుడు స్పష్టపడినది. లంకాద్వీపము భారతవర్షములోనే చేరియున్నదనియొక నూతనసిద్ధాంతముగూడ యుదయించినది. కాని యిది నిజముకాదని నాయభిప్రాయము.

సిలాను లంకగాదు.

లంకాద్వీపము జంబూద్వీపమునందును భారతవర్షమునందును చేరియుండలేదని వాయుపురాణమందు చెప్పబడియున్నది. జంబూద్వీపమునకు దక్షిణముగా కొంతదూరమున ఆరుద్వీపములున్నవనియు, అందొకటి మలయాద్వీపమనియు, మలయా ద్వీపములో త్రికూట పర్వతశిఖరమున లంక యుండెననియు, వాయుపురాణమందు చెప్పబడి యున్నది. భాస్కరాచార్యుని సిద్ధాంత శిరోమణియందుగూడ ఇట్లే చెప్పబడియున్నది. శ్రీరాముని వానరసైన్యాధిపతియగు మారుతి వింధ్యపర్వతమునకు దక్షిణమున నున్న మహేంద్రపర్వతమునకు బోయినట్లు రామాయణములో చెప్పబడియున్నది. ఈపర్వతమునకే ప్రస్తుతము తూర్పుకనుమలనుపేరు వచ్చెనని నాయభిప్రాయము. ఇందుకు కారణమేమనగా, ఋషికుల్య, తామ్రపర్ణి, మున్నగునదులు మహేంద్రపర్వతమునుండి పారుచున్నవని పురాణములందనేక సందర్భములలో చెప్పబడియున్నది. తూర్పుకనుమలయొక్క ఉత్తరకొననుండి ఋషికుల్యయును దక్షిణమునుండి తామ్రపర్ణియును, పారుచున్నవి. మనకిప్పుడు తెలిసియున్న విషయమే. కాబట్టి పురాణములందు చెప్పబడిన మహేంద్రపర్వతమే యిప్పుడు తూర్పుకనుమలని పిలువబడుచున్న పర్వతవరుసయని స్పష్టపడుచున్నది.

లంక మలయాద్వీపములలో గలదు.

మారుతి మహేంద్రపర్వతమునుండి బయలుదేరినప్పుడు లంకాద్వీపమును చేరుటకు నూరుయోజనములు దాటవలసియుండెను. ఈరెండు స్థలములకును మధ్య శ్రీరామునిచే నిర్మింపబడిన వంతెన నూరుయోజనముల పొడవుగలిగియుండెననికూడ చెప్పబడియున్నది. దీనిని బట్టి, లంకాద్వీపము భారతవర్షమునందు చేరియుండలేదనియు, మహేంద్రపర్వతమునుండి నూరుయోజనముల దూరమునందుండెననియు స్పష్టపడుచున్నది. యోజనమనగా సుమారు 8 మైళ్ళు. కాబట్టి 100 యోజనములనగా సుమారు 800 వందల మైళ్ళు. మలయాద్వీపమునందలి సుమిత్రాద్వీపమిప్పుడు భారతదేశమునుండి సుమారు 800 మైళ్ళ దూరమునందే యున్నది. లంక మలయాద్వీపమునందుండెనని పురాణములు చెప్పుచున్నవి. లంకాపురి, లంకానగరియని రామాయణములో చెప్పబడుటబట్టి లంకయొక నగరమనియు యీనగరమొక ద్వీపమునందుండెననియు, యీద్వీపము మలయాద్వీపములో నొకభాగమైయుండెననియు తేలుచున్నది. మలయాభాష మలయాద్వీపములన్నిటియందును కూడ వాడుక భాషగానున్నదని మార్కేయను పేరుగల గ్రంథకర్తచే రచింపబడిన భూగోళశాస్త్రమునుండి మనము నేర్చుకొనియున్నాము. దీనినిబట్టియు యీజాతివారు అంతకంతకు దగ్గరనుండిన యితర ద్వీపములకు వ్యాపించియుండిరని నమ్మవచ్చును. మరియు, మలయాజాతివారు మొట్టమొదట సుమిత్రాయందలి మెనంకాబోయందు నివసించియుండిరని క్రాఫర్డ్సుఇండియన్ ఆర్కిపెలెగో అను గ్రంథము తెలుపుచున్నది. దీనినిబట్టి సుమిత్రాద్వీపము మలయాద్వీపములందొకభాగమని పూర్వకాలమునందు కూడ నమ్మబడుచుండెనని విశదమగుచున్నది.

రక్క-సంస్కృతి రూపమే రాక్షస.

సుమిత్రాద్వీపమే లంకాద్వీపమనుటకు బలమగు ఆధారములు గాన్పించుచున్నవి. ప్లోర్సు ద్వీపమునందొకప్పుడు నలుపు వర్ణముగల అడవిజాతివారు నివసించియుండిరి. వీరు రక్కలని పిలువబడుచుండిరి. 'రక్క' శబ్దమునుండియే "రాక్షస" అనుసంస్కృతశబ్దము బుట్టెను, ఈద్వీపమునందె 'లరంతక' అనుపేరుగల పట్టణమొకటికలదు. ఈపదమునుండియే "నరాంతక" అనుపదము పుట్టియుండవచ్చును. ఈపేరు రావణుని సేనాధిపతులలో నొకనికుండెను. సుమిత్రాద్వీపములో సముద్రపుటొడ్డున 'సోనిలంక' లేక 'సామలాంగ' అనుపట్టణమొకటికలదు. ఇదియే 'సువర్ణలంక' కావచ్చును.

కనకగిరి ఏది?

'డయమండు పాయింటు' దగ్గర 'లంకిట' అనుమరియొక పట్టణముగలదు. దీనికుత్తరమున 'గోల్డెమౌంటు' కలదు ఇదియే రామాయణములో చెప్పబడిన 'కనకగిరి' యనుటకు సందేహములేదు. "రూపత్" అనుపేరుగల ద్వీపమే రామాయణమందు చెప్పబడిన "రూప్యక" ద్వీపమని సులభముగా గ్రహింపవచ్చును.

లంకయందును దానికిదగ్గరను బంగారము విస్తారముగానుండుట రామాయణములో చెప్పబడిన ఒక ముఖ్యవిషయము. సుమిత్రాద్వీపముకూడ బంగారమునకు పేరుగాంచియున్నది.

పైన వివరింపబడిన ఆధారములను బట్టి, ప్రస్తుత సుమిత్రాద్వీపమే పూర్వకాలపు లంకాద్వీపమనియు, 'లంకాపురి' యనునగరము ప్రస్తుత "సోనిలంక" లేక "సామలాంగ" యనునగరమునకు సమీపమున నుండెననియు, ఊహింపవచ్చును. మరియు, భాస్కరాచార్యులు అవంతి యొక్క స్థానమును దెలుపుచు, లంక "౦" డిగ్రీ ప్రాంతమునందుండెనని చెప్పుటయును, ప్రస్తుత సుమిత్రాద్వీపము "౦" డిగ్రీ ప్రాంతమునందే యుండుటయును, పైయభిప్రాయమునకు మరింతబలము నొసగుచున్నవి, కాబట్టి, ప్రస్తుత సుమిత్రాద్వీపమే, పూర్వకాలమందు సముద్రములో బుట్టిన అల్లకల్లోలమువలన మునిగిపోయిన లంకాద్వీపములో కొంతభాగమయి యుండవచ్చునని మనము నమ్మవచ్చును.

స్వరాజ్య సాధన మెద్ది?

ఉప్పు సత్యాగ్రహమువలన స్వరాజ్యము వచ్చునా, రాదా అను సంశయ మీమారెవ్వరు మువలదు. విదేశ వస్త్రములను, వస్తువులను బహిష్కరించు చున్నాము. దానితోడు పత్రిభవారును, చేతి పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించినచో తప్పక స్వరాజ్యము సిద్ధించును. ఆ చేతి పనులన్నిటిని చేయు విధానముల మా "చేతిపని వర్తక రహస్యబోధిని" అను గ్రంథమునందలవు. కావున ప్రతివారును మా గ్రంథములో 250 విధములైన చేతిపనులను యంత్ర సహాయము లేకయే సులభమయిన మార్గముల ద్వారా తయారుచేసి యమూల్యలాభమును పొంది కోటీశ్వరు లగుదురుగాక.

వెల పుస్తకము రు. 1-0-0 మాత్రమే.

స్త్రీ పురుష ప్రేమ శృంగార రహస్యములు.

పాశ్చాత్య పాశ్చాత్య పారశ్యదేశముల యందలి కామశాస్త్రములయొక్క సారాంశము. వలపు పుట్టించుశక్తి నానావిధములగు లీలావినోద దాంపత్యసుఖము దీనిలో అనేకములున్నవి.

వెల రు. 1-0-0. [పోస్టుచార్జి ప్రత్యేకం]

మహారాజ పుస్తక భవనము,
12, అరుణాచల మొదలివీధి,
సౌకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

కలరా!! కలరా! కలరా!

కలరా జాడ్యమెంతదారుణ స్థితియందున్నను
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారి

కర్పూరాద్యరిష్టము

విషూచి సంజీవిని వటి

అసమానముగ తృప్తిగనపరచునని 32 వత్సరములుగ యావద్భారతవర్షమందును విశేషఖ్యాతినందుచున్నది. కలరా సంభవించిన ప్రాంతముల వీనిని ముందుగనే సేకరించి యుంచుకొనుట యుక్తము.

వెల సెట్టు 1 కి రు. 1-?-0.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

151. గోవిందప్ప నాయకవీధి గిడ్డంగివీధి పోస్టు 287 మదరాసు.
తంతి చిరునామా:—పండిట్ మదరాసు.

రబ్బరు స్టాంపులు.

మెడల్సు పొందినవి.
వెల సరసము పలమధికము.
తృప్తికే మేము ఉత్తరవాదము,
తేనిమొదల మేనాము దాపసు...
కేటలాగ్ ఇనాము.
డి. మద్రాసు రబ్బరు స్టాంపు కంపెని.
తపాలు పెట్టె 74, మద్రాసు.

ది

అభయభారతీ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు 1226 ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

అనుమతి పొందబడిన మూలధనము రు. 1,00,000.

వాటా 1 కి రు. 5 చొ॥ 20000 ల వాటాలుగా విభజింపబడినవి.

వసూలైన వాటాల మొత్తం రు. 16580

స్టాచుటరి మీటింగు సహితము జరిగియున్నది.

త్వరపడినచో కొలది వాటాలు మాత్రము దొరకును.

(1) ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు నూటికి సం॥ 1 కి రు. 6 మొదలు రు. 9 వరకు వడ్డీ యివ్వబడును.

(2) సేవింగ్సు డిపాజిట్లకు రు. 100 కి సం॥ 1 కి రు. 5 మొదలు వడ్డీ యివ్వబడును.

(3) కరెంటు డిపాజిట్లు యిప్పటికే చాలామంది కట్టియున్నారు.

కావలెను:—నమ్మకముగా పనిచేయు ఏజంట్లు, సూపర్ వైజర్లు, ఆర్గనైజర్లు కావలయును.

ఇతర వివరములకు:—

మానేజింగ్ డైరెక్టరు,
ది అభయభారతీ బ్యాంక్, నెల్లూరు.

సంపాదకుడు ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకటాద్రినాయుడు శారదా ముద్రాక్షరశాలలో ముద్రింపబడినది నెల్లూరు.